

Notulen: Panelbijeenkomst DNB ZBO-verantwoording 2022

Dinsdag 4 april 2023 14.00-15.30 uur, zowel fysiek als via Teams

Aanwezig:

Geert Gladdines	Nederlandse Vereniging van Banken (NVB)
Luuk van der Scheer	Verbond van Verzekeraars (VvV) (via Teams)
Richard Weurding	Verbond van Verzekeraars (VvV) (via Teams)
Marcel van de Grift	Pensioenfederatie (PF) (via Teams)
Luc Hollman	Holland Quaestor (HQ) (via Teams)
Erik Bakker	Vereniging van Vermogensbeheerders & Adviseurs (VV&A)
Matthijs Pars	Association of Proprietary Traders (APT)
Randy Pattiselanno	Dutch Fund and Asset Management Association (DUFAS)
Patrick van der Meijde	Verenigde Bitcoinbedrijven Nederland (VBNL)
Myra van Essen	Verenigde Bitcoinbedrijven Nederland (VBNL)
Warner de Git	Nederlandse Vereniging Geld Transactie Kantoren (NVGTK) (via Teams)

Laurens Schouten Het ministerie van Financiën (FIN)

Joost Twisk Het ministerie van Financiën (FIN)

Nicole Stolk (voorzitter) De Nederlandsche Bank (DNB)

Steven Maijor De Nederlandsche Bank (DNB)

Willemieke van Gorkum De Nederlandsche Bank (DNB)

Bastiaan Postma De Nederlandsche Bank (DNB)

Patrick de Neef De Nederlandsche Bank (DNB)

Robert Prang (secretaris) De Nederlandsche Bank (DNB)

Thomas Bouman De Nederlandsche Bank (DNB)

Isidoor van den Berk De Nederlandsche Bank (DNB)

Afwezig:

Else Bos De Nederlandsche Bank (DNB)

Bianca Kijl Zorgverzekeraars Nederland (ZN)

Hubert Schokker Nederlandse Vereniging van Banken (NVB)

Het ministerie van Sociale zaken en Werkgelegenheid (SZW)

Verenigde Betaal Instellingen Nederland (VBIN)

De voorzitter heet alle aanwezigen welkom in deze hybride bijeenkomst en deelt mee dat Steven Maijoor deelneemt in plaats van Else Bos. De voorzitter stelt de agenda vast.

Algemene toelichting

DNB licht het beeld van 2022 toe. Het was een jaar dat de nodige flexibiliteit heeft gevraagd en dat zie je terug in de realisatie. De onderschrijding van de ZBO-begroting met per saldo € 3,7 mln. bedraagt een krappe 2% van de ZBO-taak en is onder andere het gevolg van onderbezetting bij Toezicht en lagere inhuurkosten voor on-sites bij banken vanwege vergoeding hiervan door het SSM. Andere afwijkingen ten opzichte van de begroting zijn het gevolg van het faillissement van ATB en hogere kosten voor het IT-fundament.

Toelichting taak Toezicht

DNB licht de realisatie van de taak Toezicht nader toe. De onderschrijding van € 4,6 mln. is niet gelijk verdeeld over de sectoren. Een belangrijk verschil ten opzichte van 2021 was dat DNB vroegtijdig de middelen die niet besteed zouden worden als gevolg van onderbezetting heeft ingezet voor noodzakelijke ICT-uitgaven. DNB geeft een korte toelichting op de overige voornaamste verschillen ten opzichte van 2021. De krapte op de arbeidsmarkt heeft allereerst geleid tot hoge(re) werkdruk, want DNB probeert haar werk zo goed mogelijk te doen. Dit heeft er uiteindelijk toe geleid dat voor bepaalde risicogebieden DNB's beeld van de staat van de sector minder volledig is dan zij nastreeft en DNB minder opvolging heeft kunnen geven aan risico's. Ook heeft DNB in algemene zin minder risico's kunnen zien. De economische gevolgen van de oorlog in Oekraïne en de impact hiervan op de financiële sector hebben belangrijke invloed gehad en daarnaast is in 2022 veel aandacht uitgegaan naar de voorbereiding op nieuwe wetgeving zoals invoering van de Wet toekomst pensioenen (Wtp), de Digital Operational Resilience Act (DORA), Markets in Crypto Assets Regulation (MiCAR) en de AI-verordening.

De NVB merkt op dat het lezen van de verantwoording een dubbel gevoel oproept. Dat het toezicht minder geld kost en de streefcijfers op orde zijn, klinkt positief, maar in combinatie met de turbulentie in de financiële sector van de afgelopen weken, voelt dit toch ongemakkelijk. Je wilt als sector immers een sterke en goed geëquipeerde toezichthouder. DNB wijst erop dat voor het banktoezicht de onderschrijding het gevolg is van vergoeding van een aantal kosten voor on-sites banken vanuit het SSM en dat er dus geen sprake is van minder capaciteit. Voor andere sectoren is die zorg er wel. Zij licht toe welke extra HR-inspanningen DNB pleegt om de capaciteit op peil te houden. DNB is daar vrij succesvol in, maar het klopt dat voor bepaalde expertise, bijvoorbeeld Interne Modellen, Cyber, maar ook delen van toezicht op pensioenfondsen en verzekeraars, extra veel aandacht nodig is. De voorzitter merkt op dat de pensioentransitie ook mensen uit de markt trekt. Het is voor DNB echt een speerpunt om een aantrekkelijke werkgever te blijven. DNB realiseert zich ook dat de krapte op de arbeidsmarkt de komende jaren zal blijven.

In reactie op de NVB licht DNB toe dat DNB haar toezicht met de ontwikkelingen laat mee schalen. Wat betreft de overall resultaten heeft DNB geen zorg, maar de bezetting staat wel onder druk. DNB geeft aan dat DNB zich bij het beoordelen van de renterisico's comfortabel voelt; dat is immers onderdeel van de reguliere toezichtcyclus. Maar het is evident dat er door de ontwikkelingen in de VS speciale aandacht is voor risico' naast kapitaal en kredietkwaliteit en of deze goed zijn afgedekt.

In reactie op VvV merkt DNB op dat de onderschrijding voor een groot deel wordt bepaald door onderbezetting. Wat betreft toezicht op verzekeraars is minder juridische capaciteit ingezet dan was voorzien, heeft enige verschuiving plaatsgevonden van toezicht op verzekeraars naar pensioenfondsen en is er de verschuiving naar ICT-kosten. DNB verwijst naar de ZBO-verantwoording 2022 waarin een aantal zaken expliciet is benoemd, zoals het moeilijk kunnen vervullen van vacatures en dat we qua toezicht echt minder hebben kunnen doen. VvV merkt op dat voor de snelle lezer de cijfers ten aanzien van de onderuitnutting bij Toezicht en Resolutie verzekeraars en die van de onderbezetting lastig zijn te combineren. DNB meent dat de berekeningen goed zijn gedaan, maar zegt VvV toe nog een nadere

toelichting ter beschikking te stellen. DNB gaat graag in op het voorstel van VvV om hier bilateraal verder over te spreken.

Speerpunt 1. Inspelen op technologische vernieuwing

DNB geeft aan dat 2022 wat betreft de digitale ambities van DNB een jaar van herijking is. Zo hebben we geconstateerd dat het ICT-fundament om de inzet van extra middelen vroeg. Tegelijkertijd was sprake van voortschrijdend inzicht. Zo heeft het thuiswerken tijdens Corona laten zien dat andere eisen worden gesteld aan de digitale omgeving. Uit de herijking volgt dat de doelen zo veelomvattend zijn dat 2028 een redelijk streefjaar is om die te realiseren. Dat geldt DNB-breed voor onze digitale agenda. Specifiek voor Toezicht is er de Digitale Strategie Toezicht (DST). Daarvoor geldt dat DNB vasthoudt aan de besparingen en temporeert op wat zij nog beter kan maken. De middelen die beschikbaar kwamen als gevolg van onderbezetting en temporeering DST zijn deels ingezet voor de hogere ICT-investering op het IT-fundament.

DNB licht toe dat de interactie van data uitwisseling tussen instellingen en DNB in 2022 een stuk verder is gebracht. Herijking is ook toegepast ten aanzien van de impact van belangrijke technologische ontwikkelingen, dit in dialoog met de sector in het iForum.

In reactie op de NVB licht DNB toe dat de extra investeringen ten bedrage van € 6,3 mln. in digitale strategie/ICT in 2022 niet tot een besparing in 2023 leiden¹. Die € 6,3 mln. betrof een bijsturing ten gunste van het totale ICT-budget. Het bedrag van € 6,4 mln. in de ZBO-begroting 2023 betreft specifiek de extra middelen in het kostenkader voor de DST².

Speerpunt 2. DNB stuurt op duurzaamheid

DNB geeft aan dat voor de sectoren banken, verzekeraars en pensioenfondsen echt stappen worden gezet. DNB heeft de *Gids voor de beheersing van klimaat- en milieurisico's* gepubliceerd met good practices. Het gaat nadrukkelijk niet om een dwingend kader, tegelijkertijd heeft DNB bij de consultatie veel positieve reacties gehad van instellingen en brancheverenigingen dat deze gids concreet handvatten biedt. Daarnaast heeft DNB stappen gezet om klimaat- en milieurisico's in haar toezicht te integreren en is veel aandacht besteed aan (inter)nationale wetgevingstrajecten op dit terrein. Hierbij is veel sprake van open normen en bij de invulling daarvan heeft DNB een actieve rol vervuld.

Speerpunt 3. Bestrijden van financieel-economische criminaliteit

DNB wijst erop dat de internationale sancties in verband met de Russische inval in Oekraïne bij DNB vijf tot zeven fte extra capaciteit heeft gevraagd en dit zal het komende jaar waarschijnlijk niet minder worden. Daarnaast heeft DNB twee grote sanctieonderzoeken uitgevoerd. DNB benoemt de drie externe evaluaties van het AML-toezicht en licht het rapport toe van de Financial Action Task Force (FATF) over de Nederlandse AML/CFT wet- en regelgeving, de naleving daarvan en het toezicht daarop. Tot slot bereidt DNB zich voor op de komst van de Europese AML-toezichthouder en het daarbij behorende pakket van wet- en regelgeving.

HQ merkt op dat in de ZBO-verantwoording in algemene zin een negatief beeld van de trustkantoren wordt geschetst.³ Tegelijkertijd is de trustsector de strengst gereuleerde sector. HQ wil weten of DNB iets kan zeggen in hoeverre witwassen bij trustkantoren daadwerkelijk plaatsvindt. DNB licht toe dat DNB kijkt naar de beheersing en niet naar witwas- of belastingontduikingspraktijken. Het is niet aan DNB om deze praktijken op te sporen of te mitigeren. Wel kan het zo zijn dat DNB bij haar toezicht op beheersing signalen krijgt en in die gevallen meldt DNB de signalen bij de betreffende instantie(s). HQ begrijpt dat streng toezicht en regulering nodig zijn, maar wijst erop dat in het geval van trust, partijen voor het organiseren van deze zaken niet per se op een trustkantoor zijn aangewezen, zoals men voor bankzaken

¹ ZBO-verantwoording 2022, tabel 3, p. 6 en toelichting p. 7

² ZBO-Begroting 2023, tabel 1, p. 6

³ ZBO-verantwoording 2022, hfdstk 2.9. p. 28 e.v.

wel op een bank is aangewezen. Dat betekent dat partijen die illegaal willen handelen, de illegaliteit induiken en trustkantoren hiervan het slachtoffer zijn. DNB geeft aan dat zij recent publiekelijk heeft uitgesproken verbetering te zien bij trustkantoren, maar nog steeds kritisch naar de sector kijkt. Wat betreft illegaliteit zet DNB meer in op het terugdringen van illegale trustdienstverlening, maar het is lastig illegale praktijken te ontdekken en ook om die vervolgens via het bestuursrecht aan te pakken. DNB meent dat DNB en HQ in dezen niet van mening verschillen. HQ vindt het goed te horen dat DNB verbetering ziet.

Nacalculatie en vormen heffingsreserve

DNB geeft aan dat de sector als gevolg van de onderschrijving € 4,6 mln. terugkrijgt en de teruggave niet gelijk over alle sectoren verdeeld is. Enkele sectoren krijgen niet terug. Met ingang van 1 januari 2023 heeft DNB twee nieuwe wettelijke mogelijkheden, te weten het vormen van een heffingsreserve en de mogelijkheid om maximaal € 4,5 mln. aan opbrengsten van boetes- en dwangsommen naar de sector terug te laten vloeien (in plaats van tot 2023 € 2,5 mln.) De directie van DNB heeft besloten om het maximale bedrag van EUR 4,5 mln. over 2022 in te houden uit opgelegde boetes en dwangsommen voor de vorming van een heffingsreserve. Dat betekent dat deze opbrengsten niet in 2023, maar op een later moment terug zullen vloeien naar de sector in de vorm van incidentele compensatie. Momenteel werkt DNB aan beleid hoe de heffingsreserve toe te passen en welke spelregels daarbij gelden.

VBNL geeft aan uit de antwoorden op eerdere vragen te begrijpen dat de cryptopartijen wel direct de kosten dragen voor de handhaving richting illegale cryptopartijen, maar dat eventuele boetes die daaruit voortkomen niet rechtstreeks naar die sector terugvloeien, maar ten gunste komen van alle onder toezicht staande sectoren. DNB bevestigt dat er geen één op één link bestaat tussen wat vanuit een sector (aan opbrengsten van boetes- en dwangsommen) aan de heffingsreserve wordt toegevoegd en daaruit vervolgens naar de sectoren terugvloeit. VBNL merkt op dat zij het dus juist begrijpt dat de sector wel meebetaalt aan de kosten om die boetes te innen.

Toelichting taak Resolutie en DGS

De voorzitter geeft een korte terugblik op het faillissement van ATB en de activering van het DGS. De activering ging heel vlot, omdat DNB daarmee veel heeft geoefend en door goede preventieve maatregelen. DNB heeft uit de casus ook lessen getrokken, vooral voor specifieke gevallen en wil hier te zijner tijd beleid voor maken. Omdat we meer middelen hebben uitgegeven aan het DGS, waren er minder kosten voor de taak Resolutie. DNB heeft de taken zo ingericht dat zij, als dat nodig is, resolutiemedewerkers bij het DGS kan inzetten.

In reactie op de opmerking van de NVB dat onderbesteding bij Resolutie zorgelijk is, mocht er nu weer onrust komen, licht de voorzitter toe dat resolutie banken het verst in ontwikkeling is. Bij resolutie verzekeraars en vooral resolutie ccp's is meer werk aan de winkel. DNB wijst erop dat de totale bezetting bij Resolutie meer in lijn was met de formatie dan bij Toezicht het geval was.

VBNL benadrukt dat VBNL nog steeds bezwaren heeft tegen de opzet en uitvoering van de bekostiging, zoals nu ook voorgelegd aan de bestuursrechter, en dat deelname aan dit panel daaraan geen afbreuk doet. Dat neemt niet weg dat VBNL graag actief meedenkt. Verder wil VBNL weten waarom DNB het aantal van vijftien aanvragen in totaal classificeert als "onverminderd hoog" en verbaast zij zich dat dit als verklaring van de hoge toezichtkosten geldt. Voor 2020 was de inschatting 50 tot 75 aanvragen en ook nu is die ondergrens van 50 over een periode van drie jaar nog niet gehaald. VBNL geeft aan te begrijpen dat ten minste één partij juridisch verstopperij speelt en dat dit veel tijd en geld kost, maar voor de rest zou het toch gewoon een kwestie van registreren moeten zijn. VBNL meent dat DNB in de registratie verder gaat dan dat de wet voorschrijft en bovenmatige eisen stelt en die tot de hoge kosten leiden. DNB wijst erop dat de nieuwe wetgeving in dezen een open norm betreft en DNB hieraan goed invulling probeert te geven. Wat betreft de registratievereisten verschillen DNB en de sector van mening, maar heeft DNB wel een aanpassing verricht in de registratievereisten. DNB geeft aan te begrijpen dat VBNL zegt dat DNB qua

regelgeving aan de expansieve kant zit, tegelijkertijd wijst hij op de hoge druk vanuit de samenleving of DNB wel genoeg doet. Naar het oordeel van DNB doet DNB wat de wet beoogt, niet meer en niet minder. VBNL merkt nogmaals op vijftien aanvragen geen overmatig aantal te vinden en geen verklaring voor de hoge kosten. DNB merkt op dat je bij een nieuwe sector en nieuwe wetgeving vaak ziet dat er relatief veel interpretatievragen zijn. Dat is ook een reden om te kijken naar de mogelijkheid van een heffingsreserve. In reactie op de opmerking van VBNL dat de minister heeft gezegd dat opstartkosten niet worden doorbelast, merkt DNB op dat het wettelijke model nu eenmaal is dat DNB alle toezichtkosten die zij maakt aan de sector doorberekent. DNB past in de tarifiering wel proportionaliteit toe.

VBNL merkt op dat de ZBO-verantwoording ondanks verzoek en advies van VBNL dit jaar geen inzicht geeft in de kosten van handhaving per sector, terwijl dit in de ZBO-verantwoording van 2020 nog wel uitgesplitst was. Verder meent VBNL dat DNB zichzelf in de beantwoording op eerdere schriftelijke vragen (22 september 2022 resp. 2 december 2022) tegenspreekt. Dit maakt het volgens VBNL voor haar en de overige panelleden onmogelijk de aansluiting tussen de feitelijke kosten van handhavingsactiviteiten per sector en de verbale toelichtingen daarop in de tekst te controleren. DNB licht toe dat tot en met 2020 sprake was van een andere, meer arbeidsintensieve methodiek. In het huidige kostenkader (m.i.v. 2021) zijn interventie en handhaving niet meer apart in de begroting opgenomen. Verder wijst hij erop dat als DNB rechtstreeks kosten maakt voor een sector die wel degelijk één op één worden doorbelast, maar er ook generieke kosten worden gemaakt die DNB niet op één sector kan schrijven en cross sectoraal verdeelt. VBNL adviseert DNB nogmaals om dit weer inzichtelijk te maken. DNB geeft aan dat DNB de gemaakte toezichtkosten op hoofdlijnen presenteert en met de RvC van DNB is besloten om niet meer alle onderliggende kosten gedetailleerd uit te splitsen en toe te lichten. De voorzitter merkt op dat het pleidooi van VBNL helder is en dit bij het nieuwe kostenkader opnieuw zal worden gezien.

Overige updates

Procesupdate werkgroep heffingen

FIN licht de aanleiding voor de eerder door DNB benoemde nieuwe wetgeving toe en geeft aan dat het aan de toezichthouder is om beleid te ontwikkelen hoe met de heffingsreserve om te gaan en hier uitvering aan te geven. FIN meent dat gezien het doel om de heffingen/tarieven zo stabiel mogelijk te houden, de heffingsreserve hiertoe een goed middel is. FIN refereert aan de bespreking van het rapport van de werkgroep Heffingen tijdens de panelbijeenkomst van 7 november 2022, waarbij vooral is stilgestaan bij de kosten voor integriteitstoezicht. De politieke besluitvorming in dezen moet zorgvuldig gebeuren, want het resultaat kan raken aan wetgeving en de Rijksbegroting. Bovendien zou een overheidsbijdrage een principiële beleidswijziging betekenen ten opzichte van het staand kabinetsbeleid dat de sector de toezichtkosten draagt. FIN verwijst naar het profijtbeginsel en het rapport “Maat houden”⁴. Tijdens de vorige panelbijeenkomst is de hoop uitgesproken om nu de politieke en hoog-ambtelijke besluitvorming te hebben afgerond. Mede daarom is er de afgelopen maanden tot op hoog ambtelijk niveau intensief overleg geweest over de wenselijkheid en mogelijkheid van alternatieve financiering. Helaas zijn deze gesprekken nog niet afgerond en is het niet gelukt om de kosten hiervoor in de Voorjaarsnota mee te krijgen. FIN is momenteel de kosten aan het doorrekenen, ook naar aanleiding van contact met DNB. FIN geeft aan dat het lastig is in te schatten wanneer er uitsluitel is, ook gezien de politieke situatie die niet altijd even makkelijk is. Tot slot wijst FIN erop dat heffingen 2023 moeten worden vastgesteld en dat daarbij oog is voor proportionaliteit, in het bijzonder voor kleine instellingen. In reactie op APT bevestigt FIN dat een eventuele overheidsbijdrage specifiek ziet op integriteitstoezicht, omdat die kosten relatief hoog zijn en de grens van 10% van de omzet die we niet willen overschrijden, in de buurt komt. FIN licht nogmaals de door de werkgroep Heffingen besproken vijf knelpunten toe. In reactie op PF geeft FIN aan dat het rapport van de werkgroep Heffingen een ambtelijk voorbereidend stuk is dat dient voor de bestuurlijke besluitvorming door FIN en openbaarmaking niet wordt voorzien.

⁴ Rapport van de interdepartementale werkgroep Herziening Maat houden, 11 april 2014

Het rapport kan te zijner tijd wel als onderbouwing van de politieke besluitvorming openbaar worden gemaakt.

Procesupdate kostenkader 2025-2028

FIN licht het proces en de onderdelen van totstandkoming van het kostenkader toe. Het huidige kostenkader geldt van 2021 tot 2024, voor de jaren 2025 en later wordt het Kostenkader 2025-2028 medio 2024 vastgesteld. Er is nu gestart met opstellen hiervan. Het doel van het kostenkader is enerzijds bestuurlijke rust en voorspelbaarheid richting sectoren, anderzijds dient het als prikkel tot efficiency. Voor de definitieve vaststelling zijn er twee panelbijeenkomsten (najaar 2023 en voorjaar 2024) waarin de contouren van het kostenkader meer inhoudelijk besproken zullen worden. In reactie op de NVB bevestigt FIN dat dat ook de consultatie van het kostenkader is. Voor het kostenkader van de AFM is er een separate panelbijeenkomst. De voorzitter merkt op dat DNB de bespreking van het vorige kostenkader heeft gecombineerd met de bespreking van de ZBO-begroting 2021. Mogelijk dat de bespreking van het nieuwe kostenkader gecombineerd plaatsvindt met de bespreking van de ZBO-begroting 2024. Wat betreft de risico inschatting verwijst HQ naar het National Risk Assessment terrorismefinanciering (NRA) en merkt op dat HQ daar de vorige keer niet aan heeft meegedaan. DNB en FIN wijzen erop dat de NRA vanuit het WODC wordt gedaan en vooral ziet op witwassen en terrorismefinanciering. DNB geeft aan dat dat voor DNB slechts één onderdeel is en DNB voor risico's ook kijkt naar bijvoorbeeld prudentieel en cyber. Bovendien kijkt DNB niet alleen naar inherente risico's, maar ook naar de beheersing. DNB zal in de panelbijeenkomsten delen hoe zij haar risico inschatting maakt.

VvV merkt op dat de toezichtlasten zowel bij kleine als grote bedrijven tot toenemende lastendruk leiden. VvV ziet dat FIN zaken goed verkent en begrijpt dat het huidige politieke tijdsgewricht lastig is, maar doet een dringend beroep op FIN om naar proportionaliteit en lastendruk te kijken. FIN beluistert dit als een oproep om het profijtbeginsel los te laten en tot een bijdrage uit de algemene middelen. FIN benadrukt dat zij nu geen besluitvorming voor totale toezichtkosten voor ogen heeft en het nu specifiek gaat om de kosten voor integriteitstoezicht. De voorzitter merkt op dat zij het signaal van VvV opvat als een oproep aan FIN om kritisch te zijn op de toezichtkosten en geeft aan dat zowel FIN als de RvC van DNB dit reeds zijn.

De NVB merkt op dat tijdens de vorige panelbijeenkomst is gesproken over een algemene bijdrage vanuit overheidsmiddelen en dat de scope daarvan door FIN nu beperkter uitgelegd lijkt te worden. DNB geeft aan dat de directe aanleiding daarvoor de hoge kosten voor integriteitstoezicht waren. FIN vult aan dat de scope daarbij was dat de proportionaliteit voor kleine instellingen in het geding kan komen en de kosten ook in de toekomst hoog zullen blijven. Met een algemene bijdrage vanuit overheidsmiddelen voor de brede toezichtkosten zou het effect voor het specifieke knelpunt ten aanzien van de integriteitstoezichtkosten heel klein zijn.

DUFAS wil weten in hoeverre bij het vaststellen van het kostenkader rekening wordt gehouden met het gegeven dat de AFM en DNB deels op hetzelfde terrein toezicht houden. FIN geeft aan dat beide toezichthouders bij de totstandkoming van het kostenkader nauw samenwerken en ook binnen FIN erop wordt gelet dat een en ander goed op elkaar wordt afgestemd.

APT merkt op dat beide toezichthouders als het gaat om beleggingsinstellingen steeds beter samenwerken, maar als gevolg van het Twin Peaks-model een dubbeling blijft bestaan. DNB bevestigt dat, maar wijst erop dat het toezicht vaak zowel een prudentieel- als een gedragscomponent kent en beide perspectieven gefinancierd zullen moeten worden. Uiteraard mag de sector de toezichthouders erop aanspreken dat zij op de kosten letten om dubbelingen te voorkomen. Ook hebben de AFM en DNB hun samenwerking geïntensiveerd. DNB wijst op de recente oprichting van een [gezamenlijk meldpunt](#) voor dubbele uitvragen.

In reactie op de NVTGK licht DNB toe dat DNB sinds vorig jaar de wettelijke mogelijkheid heeft om paspoorthouders een heffing te sturen. Vorig jaar heeft DNB van deze mogelijkheid geen gebruik gemaakt, maar zij beziet of dit in 2023 wel kan en is momenteel bezig met het in kaart brengen van de partijen die het betreft. Wat de uitkomst hiervan zal zijn, weten we nog niet.

In reactie op eerdere inbreng van VvV en VBNL merkt APT op dat de sector veel kleine partijen kent, waarbij het zeker niet altijd om start-ups gaat. Misschien is dit wel uniek in Europa. APT ziet ook vanuit de ESA's veel schriftelijke uitvragen die tot een zware belasting leiden, zeker voor de kleinere partijen, en verzoekt DNB om dit op Europees niveau aan de orde te stellen: of uitvragen kunnen worden gecombineerd en/of via brancheorganisaties een mondelinge uitvraag kan worden gedaan. DNB geeft aan dat (Europese) toezichthouders wel beoordelen of iets meer efficiënt kan en/of nodig is en men kan verwachten dat we hier vanuit DNB aandacht voor hebben. Tegelijkertijd laten de ontwikkelingen van de afgelopen weken zien dat er geen aanleiding is tot minder regulering. Verschillende panelleden benadrukken dat het hen niet om deregulering gaat, maar zij wijzen wel op de lastendruk. De voorzitter geeft aan dat het evident is dat DNB hier aandacht voor heeft en kijkt naar proportionaliteit en pragmatisme.

De voorzitter sluit de vergadering en bedankt alle aanwezigen en inbellers voor hun (digitale) komst en inbreng. Mochten er nog nagekomen zaken zijn of vragen die niet tot de volgende panelbijeenkomst, dit najaar, kunnen wachten, dan kunnen die uiteraard tussentijds per mail worden gesteld.